መልእክቲ "ጉያይ ወዲአ ኣለኹ"

ሃገራዊ መልእክቲ ኣቡነ መቃርዮስ

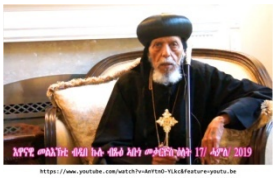

እዚ ጽሑፍ ኣቦና ኣቦና መቃርዮስ ንህዝቢ ኤርትራ ብዛዕባ ጉጉይ ካልኣይ ውግዘት ውጉዝ ሲኖዶስ ኤርትራ፡ ብዕለት 17 ሓምለ 2019 ኣብ ሊዕሊ ብጹዕ ወቅዱስ ሳልሳይ ፓትሪያርኽ ኤርትራ ኣቡነ ኣንጠንዮስ፡ ካብ ዘመሓላለፍዎ መልእኽቲ ዝተቆንጨበ እዩ። ኣቡነ መቃርዮስ መልእኽቶም ከመሓላልፉ ከለዉ "ስማዕ"፣ "እነግረካ ኣለኹ" ዝብሉ ሓያለ ቃል ተጠቒሞም፡ እቲ ዝደቀሰ ክበራበር፣ እቲ ሽለል ዝበለ ክግደስ፣ እቲ ዝፈዘዘ ክነቅሕ ዝሕግዛ፣ ስሚዒት ዘበራበራ ሓረጋት ተጠቒሞም እዮም። መልእክቶም ከም ሃዋርያ ጳዉሎስ ኣብ መወዳእታ ሰዓት መልእክቲ ዘመሓላለፎ "ጉያይ ወዲአ ኣለኹ" እዩ ዝመሳሰል። ካብ እዚ ሓሳብ ተበጊስ መልእክቲ "ጉያይ ወዲአ ኣለኹ" ዝብል ኣርእስቲ ሂበያ ኣለኹ።

ኣቡነ መቃርዮስ መልእኽቶም ብምርጫ ናብ መንበረ ስልጣን ፓትሪያሪክ ኣቡነ እንጦንዮስ ኢዮም ጀሚሮም። ሳልሳይ ፓትርያርኺ ብጹዕ ወቅዱስ ኣቡነ ኣንጠንዮስ፡ ሕጊ ሃዋርያዊ ሰንሰለት ኤርትራ ብዝፈቅዶ መሰረት፡ ብዓብላሊ ድምጺ ሲኖዶስ ኤርትራ እዮም ተሸይሞም። ድሕሪ ሽመቶም፡ ሕጉን ስርዓቱን ብዝእዝዘ መሰረት ከኣ ንኣቡናትን ጳጳሳትን ሸይመዋሞም። ኣብ መንጎ ግን ዘይምርድዳእ ስለዝመጸ ሕንፍሽፍሽ ኮነ። እቶም ተቀበልቲ ሽመት ክነሶም እንተብፍርሂ፣ እንተብጉርሒ፣ እንተብዕሽነት ተገምጢሎም መቀኛታት ኮይኖሞም። ካብ መንበሮም ከኣ ብውግዘት ኣለይዎም። ምስ ብዙሕ ጸለመን ጠቀነን ንማእሰርቲ ኣሕሊፎም ንመንግስቲ ሃብዎም።

ሕጂ ኣቡነ ኣንጠዮስ ካብ ስልጣን ዝተኣለዩሉ ምኽንያት ካብ ቃሎም ግልጺ ኮይኑ ኣሎ። እዚኣም ኣቦ ኣብ መሓዩር ዝተደርበዩሉ ምኽንያት ምስ ፖለቲካ ኢሳይያስ ስለተራጸመ እዩ። እቲ ናይ ሓሶት ጸለመን ጠቀነን ብሲኖዶስ ዝመጸም መንግስቲ ኣብ ጉዳይ ሃይማኖት ኢዱ ስለዝእተወ፡ ነዚ ምትኣትታው ጸኒዖም ብትብዓት ስለተቃወሙ እዩ። ሲኖዶስ ተራ ተሓባባራይ መሳርሒ መንግስቲ ጥራይ ኮይኑ ተጻዊቱ። ሲኖዶስ ፓትርያርኹ ካብ መንበሮም ክእልዩ ምስ ወሰነ፡ ኣቡነ ኣንጠንዮስ "ብስልጣነ ኣብ በስመ ወወልድ በስመ ወመንፈስ ቅዱስ" ካልእ ፓትርያርኺ፣ ጳጳስ፣ ካህንን ዲያቆንን ከይሸሙ ወጊዞሞም ነይሮም። ብሕጊ ሃዋርያዊ ሰንሰለት እቲ ተቀባሊ ነቲ ወሃቢ ሹመት ክግዝቶ ኣይክእልን። ናብ እስከንድርያ መልእክተኛ ሰዲዶም እንተነበረ እውን፡ እስከንድርያም ብዘይ ኣቡነ ኣንጠንዮስ ከምዘይትፈልጦም እቅጩን ነጊራቶም። ሓቂ እንተዝህልዎም ነይሩ፡ እስከንደርያ ሽመት ፓትርያርኺ ደልዮም ኣብ ዝኸዱሉ እዋን ንኣቡነ ኣንጠንዮስ "መናፍቃን" ኮይኖም" ኢሎም መርትዖታት ኣቅሪቦም ምኽሰስዎም ነይሮም። ስለዘይብሎም ግን ሓፈሮም፣ ተረዳዲእና ተመሊስና ኢሎም ሓሲሮም።

ኣቡነ መቃርዮስ: እዞም ኣባላት ሲኖዶስ ዘለዉ ኣቡናት ስልጣን ከምዘይየብሎም ኣብሪሆም። እቲ ተጠቂሱ ዘሎ ሕጊ ሃዋርያዊ ሰንሰለት ቤተ ክርስትያን ክኽበርን ክዕቀብን ነይርዎ። እንተኾነ ሊቀ ጳጳሳት ኢና ዝብሉ ጠሓስዎ። ኣባላት ሲዶኖስ ውጉዛት ክነሶም፡ ብዘይ ፈቃድ ሃዋርያዊ ሰንሰለት እስከንድርያ ኣብ ሊዕሊ ብጹዕ ወቅዱስ ኣቡነ ኣንጠንዮስ ንውጉዝ ኣቡነ ዲስቆርዮስ ራብዓይ ፓትርያርክ ጌሮም ሸይመዋሞም። ዝዓበየ ጌጋን ዝለዓለ ጥርዚ ሓጥኣትን ከኣ ፈጸሙ። ድሕሪኡ እውን ክሳብ ሕጂ ዝግበር ዘሎ ሽመት ጳጳሳት፣ ኣቅሽሽቲን ድያቆናትን ወግዓዊነት ዘለዎም ኣይኮነን። እቲ ምሃብ ሽመት ብዘይ ባርኾት በዓል መሰል ብጽዕ ወቅዱስ ኣቡነ ኣንጠንዮስ ኢዩ። እዞም ሕጊ ዝጥዕሱ ዘለዉ፡ ግዙታት እዮም፡ ቆቢዕ እንተገበሩ እውን እቲ ቆቢዕ ኣቡን ከብሎም ኣይክእልን ኢዩ።

ኣባላት ውጉዝ ሲኖዶስ ኤርትራ ኣብዚ ቀረባ ጊዜ ንኻልኣይ ጊዜ ስሕተት ይፍጽሙ ኣለዉ። ንዓስርተ ሰለስተ ዓመታት ኣብ ማሕዩር ንዝጸንሑ ኣቡነ ኣንጠንዮስ ንኻልእይ ጊዜ ብዕለት 17 ሓምለ 2019 ብመግለጺ ወጊዞሞም ኣለዉ። ዓቃቢ መንበርም ሸይሞም ኣለዉ። ካልኣይ ዕዉር ጌጋ ይፍጸም ኣሎ። ንኻልኣይ ጊዜ ፓትሪያርኺ ንኽሸሙ ምድልዋት ዝገብሩ ዘለዉ እዮም ዝመስሉ። መልእኽቲ ኣቡነ መቃርዮን፡ ሕጂ ህዝቢ ኤርትራ ኣብዘለዎ ሃሊዩ ንኻልኣይ ጊዜ ኪጋገ የብሉን ዝብል እዩ። ሽመት ክህቡ ስልጣን ዘይብሎም ፈለስቲ እንተደኣ ፓትሪያርኺ ሸይሞም፡ ጽባሕ ንጉሆ እስከንድርያ ብዘይ ውዕል ንዝሃበቶ ሃዋርያዊ ሰንሰለት ብዘይቅድመ ኩነት ክትስሕቦ እያ። ሎሚ ነዚኣ ሃዋርያዊት ሰንሰለት እንተደኣ ጠፊኣን ካብ ኢድ ኤርትራውያን ሞሊቋን፡ ጽባሕ ዘውህባ ኣካል የልቦን።

ኣቡነ መቃርዮስ ኣብ መልእክቶም ነቲ መንበረ ፓትርያርኺ ክወርስ ዘማዕዱዉ ዘለዉ ፈላሲ ምኽርን መጠንቀቕታን ሂቦሞም፡- "ኣታ መንበር ፓትርያርኺ ብዘይ ሃይማኖታዊ ሰንሰለት ክትወርስ ትሽባሽብ ዘለኻ፡ ሕራይ ኢልካ ክይትኣቱ። እቲ ስልጣን ዝህብን ዝኸልእን ኣምላኽ ክሃርመካ ኢዩ። ካብ ኣቡነ ደስቆርዮስ ተመሃር። እታ ትመጽእ መዓት ትቅበላ ንስኻ ኢኻ። ኣቡነ ዲስቆርዮስ ንዓስርተ ሰለስተ ወርሒ ኣብ ዓራት ጥንቅሊዲት ደቂሶም፡ ኣፎም ከፈቶም ክዛረቡ ኣይኽእሉ ክሰምዑ ኣይኽእሉ ኮይኖም እዮም ሓሊፎም። ናትካ ከኣ ክትብእስ እውን ኢያ። ወይ ዓይንኻ ወይ እዝንኻ ክትስእን ኢኻ። ማዕጾ መንግስተ ሰማያት ክትዕጸወካ እያ። ኣብ መንግስተ ሰማያት ብቅልጽምካ ኣይእቶን ኢዩ። ብጽቡቅ ግብሪን ስራሕን ጥራይ ኢዩ ዝእቶ።" ኣስዕብ ኣቢሎም እውን ነቶም ወሃብቲ ሽመት "ከም እቲ ከርዳድ ዝዘርእ ከርዳድ ዝዓጽድ ኣቱም ሽመይቲ ከም ጨውን ሽኮርን ክትሓቁ ኢኹም።" ክብሉ ብጥረላ ነጊሮሞም። ብዛዕባ ኣቡነ እንጠንዮስ ከኣ "ንቡጽዕ ወቅዱስ ኣቡነ ኣንጦንዮስ ግን እግዚኣብሄር ባዕሉ ክሕለቀሎም እዩ። ንሶም ከም ጕላ ክፈልሑ፣ ከም ጋባ ከኣ ክዕምቡቡ እዮም።" ኢሎም ዓወት ኣቡነ ኣንጠንዮስ ኣመቱ።

ብዛዕባ መንግስቲ ኤርትራ እውን ሓያል ዝኾነ መልእክቲ ኣመሓላሊፎም። ብፍላይ ኣብ እቲ ፈለማ ናጽነት ዝነበረሉ እዋን፡ ኢሳይያስ፡ ኢዱ ኣብ ጉዳይ ሃይማኖት ክእቱ ምኺኑ እንዳዘከሩ ተሪር መልእኽቲ ኣመሓላለፉ፡- "ፕረሲደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ኣብ ታሪኽ ንዘለኣለም ትውቀስ ክትነብር ኢኻ። እቲ ኩሉ ኣብ ሜዳ ዝገበርካዮ ታሪካ ክበላሽ ኢዩ። ስለምንታይ ንስኻ ክምስ ክይበልካዮ ዝኾነ ነገር ኣይስራሕን ኢዩ።" ኣስዒቦም እውን ነቶ ፓፓጋሎ ሰበስልጣን ኣብ ጉዳይ ሃይማኖት ዝምልከቶም "ኣቱም ኣብ ናይ ሃይማኖት ክፍልታት ዘለኹም ሹመኛታት። ንብጹዕ ወቅዱስ ሳልሳይ ፓትርያርኺ ኤርትራ ኣቡነ ኣንጠንዮስ ጥፍኣት እንተሃሊዎም፥ ጭብጥን መረጃን ሒዝኩም፡ ኣብ ናይ ዓለም ኣብያተ ክርስትያናት፣ ኣብ እስከንድርያ መጺእኩም ክሰስዎም። ኣቡነ ኣንጠንዮስ ሓቂ ሒዞም ከምዘለዉ ስለ እትፈልጡ ግን ኣይትውዕልዎን ኢኹም።" በልዎም።

ኣቡነ መቃርዮስ ኣብዚ እዋን እዚ ኣባል ናይ እስከንድርያ ሲኖዶስ እምበር ኣባል ናይ ሲኖዶስ ኤርትራ ከምዝሰረዝዎ ኩብርሁ ከለዉ፡ "ንምንታይ ሓቂ ስለዘይብሎም፡ ንምንታይ ጉድለት ስለ ዝገበሩ።" ኢሎም ኢዮም ዝወቅስዎም። ዝነበሮም ተራ ከምዝፈጸሙ ዝገለጽሉ መንገዲ እውን "ንክሉኹም ነጊረኩም ኣለኹ፡ ኢደይ እውን ካብዚኣ ጉዳይ እዚኣ ተሓጺቢ ኣለኹ። ኣብ ታሪኽ ኣነ ኣይውቀስን ኢየ። ኣነ ስጋዕ ዚኽእለተይ ሰሪሐ ኢየ። እቲ ሃዋርያዊ ሰንሰለታዊ ስልጣን እታ ሃገር ንክትረክብ ምስ ብጾተይ ጺዲረ ኣውሂበያ እየ።" ክብሉ እዮም ገሊጾሞ። ነቶም ኣብ ጎኒ ኣቡነ ኣንጦንዮስ ደው ኢሎም ብዛዕባ ሓቂ ዝተጋደሉ ብሓፈሻ ኣድናቆቶም ገሊጾም እዮም፡ - "ኣቱም ኣብ ጎኒ ብጽዕ ወቅዱስ ኣቡነ ኣንጠንዮስ፡ ደው ዝበልኩም፣ "እምቢ ንምትእትታው መንግስቲ ዝበልኩም"፣ "መናፍቅ ጳጳስ፣ ዓላዊ ንጉስ እንተመጸ እምቢ በሉ" ዝብል ምኽሪ ኣቦታትና ዝፈጸምኩም፡ ታሪኽ ሰሪሕኹም ኢኹም።" ክብሉ ዝገበርዎ ንኹርዕእት ሃይማኖቶም ምኺኑ ገሊጾም።

ኣብ መወዳእታ ፍታሕ ከምጽእ ኢሎም ዝሓሰብዎ ኣንፈታዊ መምርሒ ባርኾቶ ሂቦም፡- "ኣነ ንህዝቢ ኤርትራ ብዘይ ኣፈላላይ ኣስላማይን ክርስትያንን እነግሮ ኣለኹ። ህዝቢ ኤርትራ ዓው ኢለ የእውየልካ ኣለኹ። ኣይሰማዕኩን ኪይትብል ኣእዛንካ ጽለወ። ሓዚነ እየ ዘለኹ። ንኣቦና ሼኽ ሙሳ ወዲ 80 ዓመት ከምዝሞቱ ኣሕሊፍና ሂብናዮም። ኣብ ጎኖም ደው ኢልና ኣይተኽላኽልናሎምን። "ለባም፡ ሰብኣይ ይኹን ሰበይቲ እንተሎ ተዛረቡ" ኢሎም መጻዋዕታ ንህዝቢ የቕርቡ ኣቡነ መቃርዮስ። "ንስኻ/ኺ እንታይ የእቲካ/ኪ ኣይትብሉ። የእትወና እምበር በሉ። ህዝቢ ኤርትራ መሰልኩም ሓልዉ። ንመሰልኩም ደው በሉ። መስልኩም ኣኽብሩ። ኣብ ወጻኢ ኣብ ነጻ ዓለም ዘለኹም። ድምጽኹም ዓው ኢልኩም ኣኣብዘለኹም ኣስምዑ። እዞም ትሰምዑኒ ዘለኹም ኩሉኹም ድምጽኹም ኣውጽኡ። ምእመናን መንፈስ ቅዱስ የብረሃልኩም። እቶም ነቲ እምነት እትሓልዩ ተለዓሉ። ኣምላኽ ይሓግዝኩም።" ክብሉ መልእኽቶም መልእኽቲ "ጉያይ ወዲኤ ኣለኹ" ዓጸዉ።

መፍትሔ ርእይቶ ደብረ

ሓሰውቲ ኣቡናት፣ ሓሰውቲ ካህናት፣ ሃሰውቲ ዲያቆናት ኣብ ኣብያተ ክርስያናትና ፈሊሖም ኣለዉ። ከምዚኣም ዓይነት ከደዓት ካህናት ኣብ ኩሉ ቤተ ክርስትያናት ይህሉዉ እዮም። እዚኣም ንኽመርሑና ከመይ ኢልና ኢና ነፍቅደሎም፤ ኣብ ከምዚ ህሞት "ቀሺ ዝበለካ እምበር፡ ገበረ ኢልካ ኣይትግበር" ዝብል ኣበሃህላ ንንጸጎ። ንሕና ንሃይማኖትና ፈራዶ ክንከውን እንተዘይከኣልና ንመስል እምነትና ክንከላኸል ይግባእ። ንዑ ንሃይማኖትና ደው ንበል። ንዑ ንቅቡእ ፓትርያርክና ንስዓብ። ንዑ ንቅቡኡ ነጻ ነውጽኣዮም፣ ንዑ ነዞም ውጉዛት ንወግዞም ንንጸጎም። ንሶም ካብ ኣብያተ ክርስትያናት ክንኣልዮም እንተዘይክኢልና ንሕና ናብኣም ምኻድ ደው ነበል። ንዑ ንመሰና ደው ንበል። ንዑ መስልና ነኽብር። ብፍላይ ኣብ ወጻኢ ኣብ ነጻ ዓለም ዘለና። ድምጽና ዓው ኣብልና ኣኣብዘለናዮ ነስምዕ። ቅንዕና ሒዝና ስለዘሎና መንፈስ ቅዱስ ከብረሃልና ኢዩ። ንዑ ንእምነትና እንሓልይ ንለዓል። ንዑ ምእመናን ክሳብ ብጹዕ ወቅዱስ ኣቡነ ኣንጦንዮስ ኣብ መንበሮም ዝምለሱን በትረ ፓትርይርኾም ዝጭብጡን፣ ንኣብያተ ክርስትያን ምኻድ ነቋርጸ። ኣምላኽ ምሳና ኢዩ፡ ክሕግዘና ኢዩ።

ካብ ምሽካዕለል ውጉዛት ይሰውረና
ምልኪ ይፍረስ ፍትሒ ይንገስ፣
መስትርሆት ካብ እግዚኣብሄር እዩ።
ሓውኹም ደብረ